

1

Matson og Taras (1989) gjennomførte en systematisk litteraturgjennomgang av atferdsintervensjoner som var publisert over 20 år. 78 % av intervensjonene brukte en eller annen form for straffeprosedyrer.

Eks.

- Fysisk tilbakeholding
- Smertefulle stimuli
- Neddoping
- Trusler og skremming
- Isolering
- Ta vekk viktige ting for personen

2

JASH
1990, Vol. 15, No. 3, 125-132

copyright 1990 by
The Association for Persons with Severe Handicaps

Toward a Technology of "Nonaversive" Behavioral Support

Robert H. Horner
University of Oregon

Glen Dunlap
University of South Florida

Robert L. Koegel
University of California at Santa Barbara

Edward G. Carr
State University of New York at Stony Brook

Wayne Sailor
San Francisco State University

Jacki Anderson
California State University, Hayward

Richard W. Albin and Robert E. O'Neill
University of Oregon

3

4

«Det er like vondt å prøve å bli klok som det er å trekke en tann eller amputere en finger».

Lars saabye Christensen

5

I Norge har vi to, snart tre, utdanningsløp i PAS (i tillegg til det arbeidet dere gjør hver dag ute i deres organisasjoner).

*** VID vitenskapelige høyskole (første kull 2017)**

Videreutdanning i forebygging og håndtering av utfordrende atferd hos personer med utviklingshemming

*** AOF Fagskolen (første kull 2020)**

Videreutdanning i Positiv atferdsstøtte

*** Aldring og helse**

Faghefte om Positiv atferdsstøtte (under arbeid)

6

Videreutdanning i forebygging og håndtering av atferd som utfordrer hos personer med utviklingshemming

Studiested Stavanger	Studieform Deltid
Studiestart 25. januar 2023	Søknadsfrist 1. november 2022
Støttes av Lånekassen Ja	Studiepoeng 30

Videreutdanningen omhandler kunnskaper og generell kompetanse i forståelse for utvikling av atferd som utfordrer, hos personer med utviklingshemming og autisme. Med basis i dette, vil utdanningen søke å oppnå avanserte ferdigheter i iverksetting av tiltak for å redusere disse.

7

EMNE 1 Grunnleggende teorier, rammer og etisk refleksjon

Samling 1 (uke 4) 25. – 27. januar 2023

- Hva er PAS (Eivind Mikkelsen)
- Gode beslutninger (Lars Rune Halvorsen)
- Innføring i atferdsanalyse (Ulf Berge)

Samling 2 (uke 10) 08. – 10. mars 2023

- ETISK (Markus Hernes)
- SPELL + Aktiv støtte* (Eivind Mikkelsen)
- Ferdigheter er en døråpner (Pedram Sadeghi)

Samling 3 (uke 19) 10. – 12. mai 2023

- A multielement model for breaking the barriers (Tony Osgood)
- How to safely remove an elephant from a room + Practice leadership* (Tony Osgood)
- NARS og implementering av PAS (Suzanne Stakkeland)

8

EMNE 2 Beslutningsprosesser og positiv atferdsstøtte

EMNE 3 Fagutvikling og innovasjon

Samling 4 (uke 36) 06. – 08. september 2023

Samling 5 (uke 41) 11. – 13. oktober 2023

Samling 6 (uke 45) 08. – 10. november 2023

Samling 7 (uke 50) 12. – 14. desember 2023

9

Velkommen til torsdagsseminar 11. mai 2023

Hva er praksisledelse?

Program
1200 – 1205 Velkommen ved Ulf Berge
1205 – 1315 Practice leadership
1315 – 1345 Pause med twist og kaffe
1345 – 1455 Tema fortsetter
1455 – 1500 Avslutning

SEMINARINFORMASJON:

Tid: TORS DAG 11. mai 2023 kl. 12.00–15.00.
Sted: Auditorium 102, Kunnskapsenteret, Otto Sverdrups Plass 4, 1337 Sandvika.
Pris: Gratis

Påmeldingsfrist: 08. mai 2023. Det er først til mølla prinsippet ved påmelding som gjelder.

En praksisleder skal lede ansatte i en *personfokuset retning* ved å lære opp, veilede og lede praksis. En praksisleder formidler hva som forventes av ansatte og sjekker at verdier omsettes i praktisk handling og i kulturen. En praksisleder må selv ha en god forståelse av hva PAS innebærer og være en rollemodell.

Tony Osgood er nylig pensjonert etter å ha jobbet som seniorlektor ved universitetet i Kent de siste 15 årene. Tony har jobbet i nesten trede år med personer med kognitive funksjonsnedsettelse. Han har skrevet en rekke artikler og bøker. Tony er en svært populær foreleser og har undervist over hele Storbritannia, talt på konferanser og forelest internasjonalt.

Påmelding: <https://nettskjema.no/a/322195>

Hvis spørsmål, ta kontakt med Oda Kiaer Grøsfjeld e-post: Oda.Grosfjeld@vid.no

10

Master i medborgerskap og samhandling

Ønsker du kompetanse som fremmer medvirkning, aktivitet, sosialt engasjement og deltakelse i tjenesteyting?

STAVANGER (HELTID)

STAVANGER (DELTID)

Studiested
Stavanger

Studieform
Heltid

Studiestart
28. august 2023

Søknadsfrist
15. april 2023

Støttes av Lånekassen
Ja

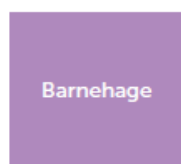
Studiepoeng
120

11

STUDIEPLAN

Barnehage

Positiv atferdsstøtte PAS

30 studiepoeng

Kilde: St. 9 (2016) –

Fagskoleutdanning ved AOF Fagskolen

For helse- og oppvekstpersonell med videregående opplæring

12

Pas har lært meg andre måter å kommunisere med brukerne på.
 Pas har lært meg å tenke før brukeren kommer i en utfordrende atferd.
 Pas har lært meg til å tenke mer over å sette meg inn i brukerens situasjon og følelser

Tina Elise B.

AOF-FAGSKOLEN.NO

Positiv atferdstøtte (PAS) - AOF Fagskolen

Fagskoleutdanningen bygger på en egen metode for hvordan man håndtere utfordrende atferd...

13

Karmøy

Positiv atferdstøtte – PAS – i møte med atferd som utfordrer – Karmøy – høst 2023

Studiepoeng: **30**

Søknadsfrist: **30.04.2023**

Startdato: **11.09.2023**

Status: **Åpent for påmelding**

Bryne

Positiv atferdstøtte – PAS – i møte med atferd som utfordrer – Bryne – høst 2023

Studiepoeng: **30**

Søknadsfrist: **30.04.2023**

Startdato: **20.09.2023**

Status: **Åpent for påmelding**

Eigersund

Positiv atferdstøtte – PAS – i møte med atferd som utfordrer – Dalane – høst 2023

Studiepoeng: **30**

Søknadsfrist: **30.04.2023**

Startdato: **21.09.2023**

Status: **Åpent for påmelding**

Stavanger

Positiv atferdstøtte – PAS – i møte med atferd som utfordrer – Stavanger – høst 2023

Studiepoeng: **30**

Søknadsfrist: **30.04.2023**

Startdato: **13.09.2023**

Status: **Åpent for påmelding**

14

15

I Storbritannia tilbys en mastergradsutdanning i PAS og ABA ved universitetet i Kent

Det er også et lite antall kurs som går på lavere akademiske nivåer (BTEC). Tjeneste tilbydere, skoler og organisasjoner kan da be om kortere opplæringsprogrammer for ansatte, og disse kan være veldig varierende når det gjelder lengde, dybde og kvalitet (avhengig av hvem som ber om det og hvem som leverer det). Det er ingen offisielle standarder for hva dette må inkludere.

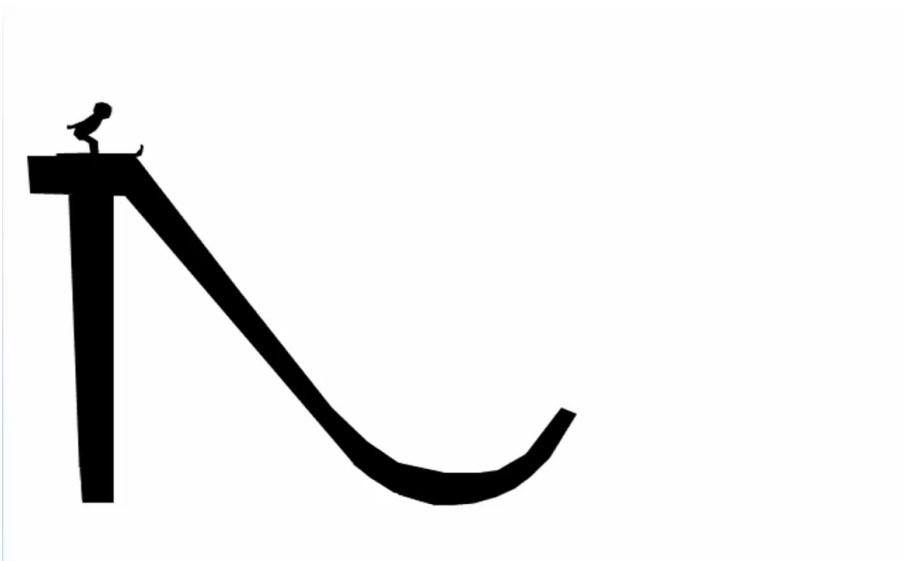
Hvis du følger lenken kan du finne de gratis ressursene i UK

<http://pbsacademy.org.uk/>

16

17

18

Hvordan kan vi innføre PAS hos oss?

